

Z ● ● Š Základní škola
● M Š a Mateřská škola
T G ● M T. G. Masaryka
● ● D ● Drásov

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ
VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Č.j. ZSMSDR 207/25

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika školní družiny**
- 3. Cíle zájmového vzdělávání**
- 4. Délka a časový plán zájmového vzdělávání**
- 5. Formy zájmového vzdělávání**
- 6. Obsah zájmového vzdělávání**
- 7. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se SVP**
- 8. Podmínky přijímání uchazečů**
- 9. Podmínky zájmového vzdělávání**
 - 9.1. Materiální podmínky
 - 9.2. Ekonomické podmínky
 - 9.3. Personální podmínky
 - 9.4. Psychosociální podmínky
 - 9.5. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Drásov, příspěvková organizace

Adresa školy: Drásov 167
664 24

IČO školy: 70942528

Zřizovatel: Městys Drásov, Drásov 61

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Vaverová
mobil: 774 230 415
e-mail: reditelka@zstgmdrasov.cz

Vedoucí vychovatelka ŠD: Bc. Lenka Ondříšková
mobil: 774 230 412
e-mail: ondriskova@zstgmdrasov.cz

Počet oddělení: 7

Provoz ŠD: ranní: 6:15 – 7:30 hod
odpolední: 11:25 – 16:30 hod

Vzdělávací program vytvořil kolektiv vychovatelek školní družiny, koordinátor ŠVP a ředitelka školy.

Pedagogická rada schválila 26. 8. 2025
Platnost dokumentu od 1. 9. 2025

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Činnost školní družiny vychází z pedagogiky volného času, jedná se o nepovinné a dobrovolné vzdělávání. Přestože neposkytuje stupeň vzdělání, zabývá se aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou školní zátěž.

Prováděcím právním předpisem ke školskému zákonu č. 561/2004 Sb. pro oblast zájmového vzdělávání je vyhláška MŠMT č.74/2005 Sb.

Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové. Školní družina poskytuje žákům šanci uspět i při jiných činnostech, než je školní vyučování.

Školní družina je určena přednostně pro žáky 1. stupně, oddělení jsou naplňována do počtu 30-ti žáků. ŠD je v provozu dle rozvrhu vyučování jednotlivých tříd, každé oddělení má jinou provozní dobu.

3. CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Při stanovení cílů zájmového vzdělávání ve školní družině dbáme především na individuální schopnosti dětí. Cíle musí být přiměřeně náročné, ale dosažitelné. Mají vést k tvořivému a logickému myšlení, spolupráci, respektu k ostatním, rozvíjet nadání a zájmy, budovat pozitivní vztah k přírodě a kultuře, posilovat pozitivní návyky a přispívat k prevenci sociálně patologických jevů.

Konkrétní cíle vycházejí z RVP ZV, který usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi, vychovávat je k empatii
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení a ve volném čase

Odborné kompetence, které si účastník zájmového vzdělávání vytváří, jsou:

Kompetence k realizaci zájmové činnosti

Účastník:

- aktivně objevuje a poznává své zájmy a nadání
- zná základy zájmové činnosti
- zná základní terminologii příslušné zájmové činnosti
- zná základní právní předpisy pro oblast zájmové činnosti
- uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při realizaci zájmové činnosti
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při realizaci zájmové činnosti
- uvědomuje si nutnost spolupráce při realizaci zájmové činnosti

Kompetence k aktivnímu využívání volného času

Účastník:

- dovede vymezit rozdíl mezi dobou pro plnění pracovních povinností, dobou pro plnění ostatních povinností a volným časem
- uvědomuje si nutnost aktivního využívání volného času
- má přehled o možnostech využívání volného času
- umí posoudit vhodnost či nevhodnost nabízené aktivity
- zná zásady zdravého životního stylu a zásady relaxace
- volný čas využívá k seberealizaci
- zná základní právní předpisy pro oblast volného času
- uvědomuje si nutnost efektivního hospodaření s prostředky při aktivitách ve volném čase
- zná zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při aktivitách ve volném čase

4. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán je stanoven na délku jednoho školního roku, tedy od září do června. Konkretizován je v Ročním plánu práce, který je rozdělen do tematických celků s časovou dotací. Roční plán práce je průběžně aktualizován a doplňován, vychovatelky volí činnosti tak, aby odpovídaly věku a schopnostem dětí v daném oddělení.

Měsíc	Téma	Časový rozsah
Září	Máme nové kamarády	20 hodin
Říjen	Barevný podzim	25 hodin
Listopad	Pohádkový listopad	20 hodin
Prosinec	Těšíme se na Vánoce	15 hodin
Leden	Zima je tu	20 hodin
Únor	Ve zdravém těle zdravý duch	15 hodin
Březen	Čteme rádi	20 hodin
Duben	Jarní nálada	25 hodin
Květen	Moje rodina	20 hodin
Červen	Hravé léto	20 hodin

5. FORMY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání rozvíjí osobnost dítěte, umožňuje jeho seberealizaci a kompenzaci případných školních neúspěchů. Mohou být organizované i spontánní, skupinové nebo individuální. Patří sem zájmová činnost literárně - dramatická, pracovní, technická, hudební, výtvarná, dopravní, přírodovědná, tělovýchovná, sportovní a turistická.

Školní družina realizuje svoji činnost prostřednictvím následujících forem vzdělávání:

1. Pravidelná činnost

Zahrnuje každodenní činnost ve všech odděleních ŠD, skupinové práce, hry, soutěže, družinové aktivity (pohybové hry, tvoření z papíru, zajímavá výtvarka, veselá jehla, bádáme v přírodě všemi smysly, drásovské toulky, hudebně-pohybové aktivity).

• odpočinková činnost

Jedná se o činnosti odstraňující únavu žáků z vyučování, zejména po příchodu do ŠD (četba, poslech, hraní klidových a společenských her, relaxační chvilky). Zařazení těchto činností do denního režimu je z psychohygienického hlediska velice důležité.

- **rekreační činnost**

Tuto činnost chápeme jako aktivní odpočinek vedoucí k regeneraci sil. Realizuje se převážně venku s pohybovými, sportovními nebo turistickými prvky. Tyto činnosti mohou být rušnější, což však nelze považovat za nekázeň, neboť kompenzují jednostrannou zátěž školního vyučování.

- **příprava na vyučování**

Realizuje se vypracováním domácích úkolů, hraním didaktických her, procvičováním získaných vědomostí. Nepatří však mezi povinné činnosti ve školní družině.

2. Příležitostná činnost

Není zahrnuta do běžné týdenní skladby, patří sem všechny mimořádné akce (výstavy, karnevaly, besídky, dílny, soutěže, exkurze, projektové dny a ostatní).

3. Spontánní aktivity

Jsou praktikovány zejména v rámci ranní družiny, odpolední klidové činnosti a během pobytu venku tak, aby si žáci mohli samostatně rozhodovat o své činnosti.

4. Táborová činnost

Během měsíce července jsou realizovány týdenní příměstské tábory.

6. OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program školní družiny navazuje na ŠVP školy, ve svých aktivitách ho doplňuje a rozvíjí. Je zaměřen na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**:

- **Místo, kde žijeme**
 - poznávání okolí školy, obce, orientace v terénu, vycházky
 - dodržování zvyků a tradic, jejich rozvíjení v tvořivých činnostech
- **Lidé kolem nás**
 - osvojení základů slušného a společenského chování
 - vztahy v rodině, s kamarády a spolužáky, předcházení šikaně
- **Lidé a čas**
 - smysluplné využití volného času
 - vytváření správných návyků, dodržování režimu
 - plánování činností školní družiny
- **Rozmanitost přírody**
 - budování vztahu k přírodě, její ochrana
 - poznávání přírody a jejích proměn
 - péče o pokojové květiny
 - využití přírodnin k výtvarnému tvoření
- **Člověk a zdraví**
 - poučení o zdraví, prevenci úrazů, osobní hygieně
 - dodržování pitného režimu
 - pohybové aktivity, pobyt na čerstvém vzduchu

7. PODMÍNKY PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ŠVP

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychovatelka ŠD úzce spolupracuje s výchovným poradcem, školním psychologem, speciálním pedagogem, třídními učitelkami a rodiči žáka. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zapojeni do běžných organizačních jednotek a aktivit.

Rozvoj nadaných a mimořádně nadaných žáků – škola nabízí ve spolupráci se speciálním pedagogem kroužek pro nadané žáky a další doplňkové aktivity v různých oblastech zájmu dětí ve spolupráci s DDM Kuřim, ZUŠ Tišnov, Sokol Drásov.

8. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Školní družina je určena přednostně pro žáky prvního stupně. Přijetí žáka do školní družiny probíhá na základě písemné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky, zdravotním stavu dítěte a způsobu odchodu účastníka ze školní družiny. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Docházka účastníků je ukončena k poslednímu červnovému dni, je tedy třeba, aby byl každý účastník v září opět přihlášen. Docházku do školní družiny lze ukončit odhlášením žáka ze ŠD jeho zákonným zástupcem ke každému poslednímu dni v měsíci pouze písemnou formou (formulář „Odhlášení žáka ze školní družiny“).

O vyloučení žáka ze školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Důvodem pro vyloučení je soustavné porušování kázně a pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních a jiné zvláště závažné důvody.

9. PODMÍNKY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

9.1. Materiální podmínky

Školní družina nemá vlastní prostory, proto využívá prostory učeben prvního stupně. Třidy jsou světlé a prostorné. Vybavení místností nábytkem je účelné, dětské stolky a židličky odpovídají věku a velikosti dětí. Místnosti, které žáci využívají, poskytují široké možnosti k všestranným hrám a činnostem dětí v rozvoji jejich osobnosti.

V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem. Tu žáci využívají při odpočinkových činnostech, rozhovorech v komunitním kruhu a při hrách. ŠD je vybavena hrami, hračkami, stavebnicemi, výtvarnými potřebami i pomůckami, které jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

V odpoledních hodinách využívá ŠD i další prostory školy, jako je např. tělocvična, školní zahrada a školní hřiště. Veškeré vybavení je pravidelně obnovováno dle finančních možností.

ŠD využívá elektronickou třídní knihu i evidenci docházky účastníků zájmového vzdělávání.

9.2. Ekonomické podmínky

Navštěvování školní družiny je spojeno s finanční úhradou. Platba je prováděna převodem na účet školy. Část těchto prostředků je použita na nákup materiálu a na zkvalitnění interiéru jednotlivých oddělení školní družiny. Poplatek za ŠD je stanoven ve směrnici Stanovení výše úplaty ve školní družině.

9.3. Personální podmínky

Ve školní družině pracují kvalifikované vychovatelky s pedagogickým vzděláním. Pravidelně se účastní akreditovaných kurzů a seminářů, školení pro sborovnu, programů dalšího vzdělávání pedagogů a využívají samostudium k vlastnímu rozvoji.

9.4. Psychosociální podmínky

Snažíme se o vytvoření vhodného a podnětného prostředí, které poskytne dětem pocit bezpečí, jistoty a spokojenosti, respektujeme osobní svobodu a volnost dětí, která je podřízena školnímu řádu. Naší snahou je zapojení dětí do činností ŠD pomocí nenásilných motivačních prostředků, které navozují vzájemný pocit důvěry a spolupráce.

Rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a vztahy k ostatním.

9.5. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Žáci se chovají ve školní družině, v areálu školy a ostatních prostorách tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Pro činnost školní družiny platí stejná ustanovení o BOZ jako ve školním řádu.

Vychovatelky ŠD provedou poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví v prvním týdnu školního roku a zajistí dodatečné poučení těch, kteří chyběli. O poučení provede vychovatelka záznam do třídní knihy. V průběhu školního roku probíhá pravidelné poučování účastníků zájmového vzdělávání o zásadách bezpečného chování ve školní družině.

ŠD má k dispozici vybavenou lékárničku, jejíž obsah je pravidelně kontrolován a doplňován, prostory a vybavení ŠD jsou v souladu s platnými hygienickými předpisy a bezpečnostními normami. Stravování a pitný režim je zajištěn prostřednictvím školní jídelny v 1. patře ZŠ.

Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu, je jejich povinností informovat nadřízeného a v rámci svých možností zabránit vzniku škody.

Všichni zaměstnanci jsou během provozu školy povinni přihlížet k základním potřebám dětí, vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj, předcházet vzniku rizikového chování a poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci ihned ohlásí vychovatelce. Ta poskytne žákovi první pomoc, případně zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz hlásí vedení školy a provede záznam do knihy úrazů.

Vychovatelky zajistí, aby měl každý žák v přihlášce do ŠD zapsány tyto údaje: příjmení, jméno, datum narození, telefonní čísla rodičů. Při akutních potížích žáka se vychovatelka vždy telefonicky spojí se zákonnými zástupci žáka a dohodne se na dalším postupu.

V Drásově dne 12. 8. 2025

Mgr. Kateřina Vaverová
ředitelka školy